

Bestyrelsens beretning for fjernvarmeåret 2019 til aflæggelse på Haderslev Fjernvarmes årlige generalforsamling

Mandag den 14. september 2020 kl. 1730

Velkomst

Kære generalforsamling,

Rigtig hjertelig velkommen, det er godt at se at så mange har valgt at møde op her i dag. Det er unægteligt specielt af flere grunde.

For det første, fordi vi her ovenpå corona-virusen, først kan samles nu. En situation som ingen i dette land, ja hele verden havde forudset kunne opstå. Men det skete!

For det andet, fordi det er min første fremlæggelse af bestyrelsens beretning og tiden forinden, hvor bestyrelsen og jeg skulle finde vore ben at stå på, i forhold til regeringens begrænsninger i bestræbelserne på at indfri landets strategi mod corona-virus, nemlig at vi skulle undgå smitte.

Alle dilemmaer som skulle håndteres, i forhold til nødvendige beslutninger, indledningsvist uden det fornødne lovgrundlag, som dog blev indhentet over ugerne. Men tro mig, det var en udfordring, hvad sagde vores vedtægter? Er der retspraksis? Kan vi dette eller hint? Vi må spørge fagkundskaben – fagkundskaben replicerede, det var der ikke lovhjemmel til og så var vi lige vidt. Men ærligt, helt fra starten så vi kun én løsning, vi måtte aflyse den lovfæstede generalforsamling og det blev som bekendt også resultatet. Men nu er vi her og det er godt.

Som alle andre virksomheder måtte vi også i Haderslev Fjernvarme tilpasse os rådene fra Sundhedsstyrelsen og jeg husker, at vi allerede om fredagen op til nedlukningen havde planer og retningslinjer klar til medarbejderne, som hurtigt tog forandringen på sig, fik sig fordelt og indrettet i hold på vore fire centraler, ligesom administrationen fik hjemmearbejdspladser på skift, så man undgik at mødes og dermed på alle niveauer kunne holde afstand til hinanden, følge de nye retningslinjer og tilpasse sig den nye virkelighed, hvor med beredskabet i forhold til forsyningsikkerhed og daglig drift var etableret og tilpasset den nye situation.

Måske flere af jer husker, at allerede efter den første uge med hjemmearbejdspladser fremkom de første advarsler mod faren for hackerangreb, at virksomhederne skulle gå deres beredskabsplaner på IT-området efter i sømmene og sikre sig, at IT-systemerne og hjemmearbejdspladserne var sikre og dermed opdaterede til at modstå eventuelle hackerangreb. Her kunne direktionen hurtigt strukturere sig, idet vi allerede tilbage i 2018 lavede vores IT-sikkerhedspolitik, hvori der bl.a. også er beskrevet, at alle bærbare medier og PC'ere skal være krypterede, ligesom hele den driftsmæssige del ligeledes er sikret.

Endelig og udenfor corona-tiden kan nævnes, at bestyrelsen hele tiden forsøger at udvide horisonten, således tog vi på ekskursion til Billund Fjernvarme, hvor vi hørte om deres projekt for udvidelsen af forsyningsområdet, ligesom vi fik rundvisning på det halmfyrede varmekværk. Det var en god og lærende oplevelse, som gav et umiddelbart indtryk, at vi nok

ikke skal gå halmfyrsvæjen. Dertil synes der at være alt for mange ulemper i forhold til det vi har nu.

Vi skal videre og over til dagsordenen.

Resultater opnået i 2019

Man kan med rette sige, at vi kom flot ud af 2019, når vi kigger på resultatsiden, hvilket for Haderslev Fjernvarme viser, at vi selv evner at effektivisere. Bestyrelsens strategiske målsætninger og medarbejdernes store indsats i både 2018 og især 2019 viser med al tydelighed at vi har været effektive. Lad mig blot nævne nogle eksempler;

- Der er sat ny rekord for fossilfri produktion, hvor den hidtidige rekord med 94,2 % fossilfri produktion fra 2018 blev sat til vægs i 2019 med 98,4 % fossilfri produktion.
- Brugen af naturgas har været forsvindende lille og skyldes både en god indsats fra medarbejderne, men også at vi ikke længere har de meget kolde vintre.
- Ud over høj effektivitet på de flisfyrede anlæg, har medarbejderne også ydet en god indsats ift. optimering af både fremløbstemperaturen og kundernes returtemperatur, hvorved der ift. ledningstab (det varme der tabes fra rørene rundt i byen) blev sat ny bundrekord på 15,6 % mod sidste års 16,1 %. Det er altså et godt resultat!
- Kreativiteten og engagementet hos medarbejderne i forhold til effektiviseringer har også blomstret flot i 2019, hvor der blev opnået yderligere varige besparelser på 1,5 mio. kr.. Det er anerkendelsesværdigt!

Energipolitikken

Klimavalget i 2019

Folketingsvalget blev et klimavalg med fokus på reduktionen af CO₂ og dermed udfasning af fossile brændsler i 2050 og en 70 % reduktion i 2030 ift. 1990. Disse ambitioner efterlader nogle krav og forventninger samt udfordringer.

Krav og forventninger;

- Fjernvarmen kan bidrage med op til 45 % af klimamålsætningen på 70 % CO₂ reduktion i 2030, så fjernvarmen vil også i fremtiden skulle udfylde en vigtig samfundsmæssig rolle.
- Skal fjernvarmen bidrage fuldt ud til klimamålsætningen på de 70 % CO₂ reduktion må partierne bag energiforliget 2018/19 åbne forliget og give fjernvarmen rammebetingelserne der kan understøtte omlægningen til andre produktionsformer end olie og naturgas.
- Projektbekendtgørelsen (det samfundsøkonomiske beregningsgrundlag) skal ændres så vi lettere kan tilbyde fjernvarme til resten af Haderslev
- Brændselsbindingerne til naturgas kan ikke fortsætte, fordi de undergraver omstillingen.
- Tilgang af nye kunder, som kan se værdien i den bedste og billigste varme

Udfordringer;

- Energifaftalen fra 2018/19 understøtter ikke de ambitiøse klimamål
- Energifaftalen fra 2018/19, hvor effektivisering, benchmarking og "new public management" skulle være fremtidens rammer for fjernvarmen, er endnu ikke aflyst, men tempoet i indførelsen ser ud til at være aftaget. Vi håber, at kun ganske få af disse tiltag realiseres.

Men det bliver en spændende tid, vi går i møde og det bliver afgørende, om olie og naturgaskunderne kan se værdien i fjernvarmen og ikke falder for reklametrykket for salg af individuelle varmepumper. Det vil derfor være vigtigt, at vi formår at nå disse kommende forbrugere med tilbud, som man ikke kan sige nej til.

Strategisk energiplanlægning

I forlængelse af de kuldsejlede projekter omkring deling af overskudsvarme fra Google og Apples datacentre i bl.a. Aabenraa og forslaget om etablering af nye store transmissionsledninger fra datacentrene og fjernvarmeværkerne imellem, herunder ledningsføring til Flensborg, har Aabenraa, Haderslev, Sønderborg og Tønder besluttet at fortsætte samarbejdet og etableret Sekretariatet for strategisk energiplanlægning.

Sekretariatet for Strategisk Energiplanlægning skal arbejde med en koordineret energiplanlægning på tværs af kommunerne og med særligt fokus på at udnytte lokale ressourcer bedst muligt. Læs overskudsvarme og dennes udnyttelse. Sekretariatet har til huse i Aabenraa i det gamle rådhus.

Succes på dette område vil imidlertid kræve en lovændring, idet det pt. ikke kan svare sig at udnytte overskudsvarme, ligesom det fortsat vil kræve betragtelige investeringer i transmissionsledninger. Investeringer som vi ikke kan stå inde for i Haderslev Fjernvarme med de nuværende forudsætninger.

Strategidelen

Som I sikkert er bekendte med, har vi gennem de sidste år arbejdet med effektiviseringer ifm produktion og distribution af varme, nedbringelse af varmetab, herunder nedbringelse af vandtab og renovering af ledningsnettet. Alt, for at producere så billig fjernvarme som muligt.

Vi har også arbejdet med kompetenceudvikling af bestyrelsen i bestræbelsen at kunne leve op til kravene til godt bestyrelsesarbejde.

På effektiviseringssiden har vi afsluttet udskiftningen af varmemålerne i samarbejde med PROVAS, hvor vi også fik udskiftet vandmåleren. Arbejdet blev afsluttet i juni 2019 og vi fik skiftet 3.300 målere og samtidigt monteret lækovervågning de fleste steder. Vi har også udskiftet en del af forsyningsledningen på Aastrupvej og ledningen fra byen til Nederbyvænget, således vi kan levere varme til Nederbyvænget fra Knokbjerg og derfor ikke behøver at bruge gaskedlerne.

For at udvikle og forberede Haderslev Fjernvarme til fremtiden i bestræbelsen på, hele tiden at gøre os attraktive over for egne og nye kunder, har vi nu et nyt tilbud til alle kunder – Leje af fjernvarmeunit. Man kan derfor nu få renoveret de fleste installationer i vort forsyningsområde uden at skulle have en krone op af lommen og derigennem få god hjælp til at opfylde målkravet på returtemperaturen, som igen betyder, at vi kan spare på distributionsomkostningerne og ledningstab. Montering af nye units vil foregå i samarbejde med VVS Søberg, Aage Jørgensen VVS og Slagtergades Installationsforretning, som alle velvilligt monterer og fjerner den gamle installation. Det er en samarbejdsaftale vi er meget tilfredse med i Haderslev Fjernvarme. Vi opnår besparelser på driftsomkostningerne og vi støtter vores lokale håndværkervirksomheder.

På bestyrelsessiden har vi på strategiseminaret arbejdet med at kortlægge bestyrelsens kompetencer og ud fra disse påbegyndt kompetenceudvikling. Videre arbejdede vi med forhold omkring en kommende udvidelse af forsyningsområdet, hvad kan vi forvente, hvilke forberedelser skal bestyrelsen træffe og hvordan skal en kommende plan se ud og endelig, hvornår skal vi iværksætte.

Derudover har bestyrelsen haft en grundig dialog omkring formandsskifte og dettes tilrettelæggelse. Dette grundige arbejde resulterede i, som I kan se, at det blev mig, der indtil videre skal løfte opgaven efter Birger og tro mig, det bliver ikke let.

Politisk medvind til fjernvarmen

På årets Fjernvarmekongres i Ålborg oplevede vi flere indlæg som omhandlede Danmarks klimamål frem mod 2050, hvor Danmark skal være fossilfri. Men allerede i 2030 skal Danmark have opnået en 70 % reduktion af CO₂ udledningen. Dette mål kan Danmark ikke nå uden et massivt samarbejde med fjernvarmen, som man forventer, kan reducere udledningen af CO₂ med 45 % af den samlede udledning.

Forventninger til de kommende år

Vi får travlt, skal jeg hilse at sige.

Udvidelse af forsyningsområdet

Det er bestyrelsens hensigt at sætte udredningsarbejdet for en udvidelse af fjernvarmens forsyningsområde i gang, således planen ligger klar til 2021. I 2021 ophører ordningen med kompensationsbetaling til gasselskaberne ved opsigelse af den enkeltes gasaftale, hvorfor det vil blive billigere for kommende andelshavere og fjernvarmemodtagere at tilslutte sig fjernvarmen. Når man dertil lægger den nye mulighed for at leje sin fjernvarmeunit og komme billigere til fjernvarmen, har vi en forventning om, at vi vil få en tilstrækkelig stor efterspørgsel på tilslutninger, at vi fortsat i Haderslev Fjernvarme, kan bidrage til indfrielse af klimamålene.

I 2018, måske 2017, husker jeg rigtigt, kom der, på generalforsamlingen, en andelshaver hen til mig og spurgte, Søren, skal vi absolut udvide forsyningsområdet? Det går jo rigtigt godt nu og skal vi udvide, vil det koste rigtigt mange penge. På daværende tidspunkt, var jeg fyr og flamme for en udvidelse. Haderslev Fjernvarme var yderst veldrevet og vi har et

rigtigt godt produkt og ikke mindst, vi har en billig varmepris. Det skulle andre da have glæde af. Der skulle da skabes muligheder for, at andre i Haderslev kunne være med og få glæde af god, energirigtig og billig fjernvarme. Tilbage til spørgsmålet, som blev lidt af en øjenåbner, uagtet det er den eneste, som har nævnt betænkeligheden over for mig og flere andre ofte har spurgt, hvornår fjernvarmen kommer til deres boligområde. Det gjorde indtryk, også fordi to tidligere tilbud, eller forslag om tilslutning blev afvist af flertallet blandt gaskunderne, angiveligt fordi tilslutningen var for dyr. En forventelig værdistigning på folks ejendom var ligegyldig, idet der ikke var lommer i den sidste skjorte osv.. Disse argumenter har været årsag til både mine og bestyrelsens ambitioner om udvidelse har været tonet ned i vores kommunikation. Vi har dog ikke sovet i timen, vi har derimod arbejdet med strategien og justeret på de parametre, som netop kan medvirke til større efterspørgsel på fjernvarme blandt gas og olie kunder, som alle skal finde alternativ opvarmning i de kommende år.

Hvad har så ændret sig fra dengang?

1. der skal som nævnt ikke betales kompensation til gasselskaberne efter 2020,
2. vi har sænket prisen for installationen,
3. vi er nærmest 100 % CO₂ neutrale, hvilket er attraktivt i disse tider,
4. tidligere gaskunder vil spare penge på varmeregningen ved tilslutning,
5. vi har "fjernvarme uden problemer" og "service indeholdt i varmeprisen" og
6. flere skal tilbydes fjernvarme, ifølge den nye klimaaftale.

Derfor er fjernvarme bare en god idé og derfor er det relevant, at udvide forsyningsområdet, således hele byen og evt. Starup og Marstrup kommer på, hvis der er et solidt grundlag dertil.

Den rapport bestyrelsen har fået udarbejdet, af Dansk Fjernvarmes Projektselskab, ift. en udvidelse af forsyningsområdet, viser at dette kan ske til fordel for de nuværende andels-havere og kunder. Bestyrelsen fremsætter derfor på dette års generalforsamling forslag til udvidelse af forsyningsområdet, da vi mener I skal have indflydelse på dette.

Dette forslag har bestyrelsen ikke fremsat. Årsagen var coronaen og nedlukningen af samfundet. Vi kom simpelt hen i tidsnød, hvis vi skulle afvente generalforsamlingen, som vi på daværende tidspunkt ikke vidste, hvornår kunne afholdes. Netop i forhold til udvidelse af forsyningsområdet er det væsentligt, at bestyrelsens og Haderslev Fjernvarmes mulighed for at blive klar til januar 2021 ikke udskydes så vi ikke bliver klar og ikke kunne nå, at få udarbejdet rapporter og foretaget undersøgelser. Derfor besluttede vi på bestyrelsesmødet i foråret at tage forslaget af dagsordenen og selv træffe beslutningen i bestyrelsen, hvilket vi kan jfr. vedtægternes § 2.5 og § 8.6.

Driften af Haderslev Fjernvarme

Jeg nævnte tidligere årets resultater, som virkelig er værd at glæde sig over og når vi kommer til regnskabet, vil I se, at vi faktisk har været ret gode i forhold til, at regnskabet skal gå i 0.

Det kan helt klart tilskrives ledelse og medarbejdere i Haderslev Fjernvarme og dem vil jeg naturligvis komme tilbage til om lidt.

Hvad har virksomheden så beskæftiget sig med?

Etablering af fjernvarme til den kommende Engelparken

I forbindelse med etableringen af Engel Parken var det et ønske ifm. projekteringen, at der skulle ske tilslutning til fjernvarmen. Det er naturligvis en beslutning, vi er glade for, men det betød også, at vi skulle indtænke i udvidelsesplanerne, idet forsyningssikkerheden skal være på plads. Vi har derfor behov for øget kapacitet i den nordvestlige del af byen, hvilket igen betød, at vi skulle finde et sted, hvorfra vi kunne sikre leveringen af varme fra Gravene ud til Engelparken. Vi skulle derfor i gang med at se på, hvor der kunne etableres en ny spids- og reservelastcentral.

Etablering af ny varmecentral

Det blev på Jernbanegade, hvor vi indgik aftale om køb af den vestlige del af grunden tilhørende Malle Skov og Have. Herfra vil vi fremadrettet kunne forsyne Engelparken og tillige gradvist kunne gennemføre udflytning fra centralen på Gravene. Hov, hvorfor en eventuel udflytning?

Det har i flere år været et årligt tilbagevendende spørgsmål i bestyrelsen, hvor længe Haderslev Fjernvarme kan opretholde varmecentralen på Gravene. Den har faktisk mange år på bagen og det har ledningsnettet også. Vi har en forestilling om, at vi ikke kan forblive der og i takt med udviklingsplanerne for Haderslev by og udviklingsplanerne for Haderslev Fjernvarme, hvorfor vi købte vi grunden på Jernbanegade.

– Borgmesteren spurgte tilbage i 2011/2012 hvor længe vi havde tænkt os at skulle fyre noget af på Gravene, så kommunen er OBS på at vi har et "industri"-anlæg stående/kørende midt i centrum! –

Det er planen, at der skal etableres en varmecentral, som kan levere varme til Engelparken samt øvrige kommende andelshavere eller varmeaftagere ved en udvidelse af forsyningsområdet i den nordvestlige ende af byen. Det er endnu ikke afgjort, hvilken form for varmeproduktion, der skal være på stedet, men en stor elkedel kunne være en mulighed.

Forpligtelse i forhold til fællesskabet – Forslag til ændring af både vedtægter og leveringsbestemmelserne fra bestyrelsen ift. Udtrædelsesgodtgørelse

Vi oplevede den første andelshaver i Haderslev, som ønskede at opsiges sin andel ved Haderslev Fjernvarme, idet man ønskede at etablere egen produktion af varmt vand og varme. Ønsket er angiveligt fremkommet efter den tidligere regering ønskede at liberalisere markedet og herunder fjerne tvangsbindingen til det lokale varmeværk. I vedtægterne og leveringsbestemmelser for Haderslev Fjernvarme har vi ikke klare regler, som fastslår, at forlader man Haderslev Fjernvarme, skal der betales en udtrædelsesgodtgørelse, som dækker den pågældendes procentvise andel af gælden samt for frakoblingen af fjernvarmen.

Bestyrelsen ønsker derfor at stille forslag til ændring af både vedtægter og leveringsbestemmelserne på generalforsamlingen, som tager højde for det eventuelle økonomiske tab ved udmeldelser og dermed er med til at forhindre tilbageværende andelshaveres hæftelse for den tilbageværende gæld.

Dette forslag har bestyrelsen ikke fremsat, fordi Dansk Fjernvarme allerede er i gang med at udarbejde helt nye vedtægter, som tilpasses fremtiden for sektoren, og fastholdt vi forslaget, skulle vi gennem to generalforsamlinger med vedtægtsændringer plus ekstraordinære generalforsamlinger. Dette mente vi ikke gav mening.

Samarbejde med Haderslev kommune

Haderslev Fjernvarme har et mangeårigt godt samarbejde med Haderslev kommune og det er indtrykket, at kommunen gør, hvad den kan, for at hjælpe os med vores projekter. Således blev der forholdsvist hurtigt truffet aftale omkring etablering af fjernvarmeledning fra Gravene til Jernbanegade i den nye banecykelsti. Det er vi meget glade for og vi håber at dette gode samarbejde fortsætter i fremtiden til gavn for begge parter og alle forbrugerne.

Men ingen roser uden torne og her oplevede vi en større én af slagsen, ”**Garantiprovision**”.

Haderslev kommune vurderede i sidste kvartal af 2019 at være både berettiget og forpligtet til at opkræve garantiprovision af den gamle kommunale lånegaranti tilbage fra etableringen af Knokbjerg, der blev sat i drift i 2014. Retfærdigvis skal siges, at Haderslev kommune sammen med kommunerne i trekantområdet følger en afgørelse ved retten i Sønderborg, hvor Sønderborg Fjernvarme blev dømt til at betale garantiprovision. Imidlertid er der forskel på virksomhederne Sønderborg Fjernvarme og Haderslev Fjernvarme, hvorfor vi er uenige i kommunens afgørelse.

Vi har sammen med vores kolleger i hhv. Vojens og Gram været i dialog med Haderslev kommune, ligesom vi har søgt rådgivning. Vi har alle betalt 0,55 % af restgælden, hvilket for vores vedkommende androg ca. 260.000 kr. for 2019. Vi har endvidere betalt pengene med tilbagesøgningsforbehold, som betyder, at kommer Dansk Fjernvarme igennem med sin påvirkning af det politiske miljø, kan vi søge at få pengene tilbage fra kommunen.

Tak til medarbejdere

Som I sikkert ved, indgår det i vores strategi, at vi skal nedsætte vand- og varmetabet i vores ledningsnet. For at nå disse mål, har vi lavet forskellige tiltag, bl.a. monteret læka-geovervågning. En anden del af strategien handler om øget service og synlighed over for andelshavere og varmeaftagere, hvorfor vi har ansat ny medarbejder til serviceafdelingen, for også at eksekvere på dette mål og sidste år ansatte vi også en ny ledningsmester, da vores tidligere ledningsmester søgte nye udfordringer.

- Vi siger velkommen til Allan, der har fået en god start og allerede leverer en god indsats som kan mærkes i virksomheden.

Kære medarbejdere i Haderslev Fjernvarme og det gælder jer alle, når vi ser på årets resultat i Haderslev Fjernvarme, kan man ikke komme uden om jer. Den flid, det engagement og den ihærdighed I lægger for dagen er anerkendelsesværdig. I bestyrelsen er vi fulde af beundring og faktisk meget stolte, når vi ser, hvordan I tager ansvar, kommer med ideer til besparelser, hvordan I løbende finder smartere løsninger på udførelsen af opgaverne og særligt, hvordan I har taget virksomhedens strategi på jer. I udlever nemlig strategien, I er involveret i skabelsen af strategien og det kan jeg love jer, at både ledelse, bestyrelse og - hvis jeg må være så fri – vores andelshavere og varmeaftagere er glade og tilfredse med. Vi håber at I fremadrettet vil være med til at fortsætte denne værdiskabende udvikling for Haderslev Fjernvarme. Tak skal I have, hele vejen rundt – det er rigtigt godt gået!

Tak for godt samarbejde i bestyrelsen

Jeg vil fra dette sted også benytte lejligheden til at rette en tak til bestyrelsen. I har nærmest på sædvanlig vis udført et rigtigt fint stykke arbejde i det forgangne år og med tanke på årets resultat ved jeg, at også her, har I en finger med i spillet i. Det har I, fordi I tager jeres bestyrelsesansvar alvorligt. Jeg tror, at grundlaget ligger i vores strategi, i beslutningen omkring arbejdet med udviklingen af bestyrelsens kompetencer og som nu tydeliggøres i dialogen på bestyrelsesmøderne og i kommunikationen med ledelsen og medarbejderne i Haderslev Fjernvarme. Tak for jeres engagement, tak for en høj ansvarsfølelse og ikke mindst, tak for jeres dedikerede indsats. Hils endelig jeres familier fra mig og sig "Tak for lån".

Afslutning

Her til sidst skal der også rettes en stor tak til alle jer, som arbejder for at gøre Haderslev Fjernvarme endnu bedre, det gælder fjernvarmeforbrugere, andelshavere og samarbejdspartnere. Tak for jeres tillid og jeg kan love jer, at vi hele tiden gør os umage for at leve op til jeres forventninger.

Med disse ord vil jeg afslutte bestyrelsens beretning og overdrage beretningen til generalforsamlingen.

På bestyrelsens vegne

Søren Knudsen

Formand for Haderslev Fjernvarmes bestyrelse